

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

- Jméno a příjmení studenta:* **Alena Vlášková**
Studijní obor: Ochrana veřejného zdraví
Oponent bakalářské práce: **prof. ing. Václav Řehout, CSc.**
Katedra: Katedra klinických oborů
Název bakalářské práce: **Geneticky modifikované organizmy - spása či hrozba**
- Volba tématu:
1. Mimořádně aktuální
  2. Aktuální pro danou oblast
  3. **Užitečné a prospěšné**
  4. Standardní úroveň
  5. Neobvyklé
- Cíl práce a jeho naplnění:
1. **Vhodně zvolený cíl, který byl naplněn**
  2. Vhodně zvolený cíl, který byl částečně naplněn
  3. Vhodně zvolený cíl, který nebyl naplněn
  4. Nevhodně zvolený cíl
- Struktura práce:
1. Originální – zdařilá
  2. **Logická – systémová**
  3. Logická – tradiční
  4. Pro dané téma tradiční
  5. Pro dané téma nevhodná
- Práce s literaturou:
1. Vynikající, použity dosud neběžné prameny
  2. **Velmi dobrá, použity nejnovější dostupné prameny**
  3. Dobrá, běžně dostupné prameny
  4. Slabá, zastaralé prameny
- Vybavení práce (data, tabulky, grafy, přílohy):
1. Mimořádné, funkční
  2. Velmi dobré, funkční
  3. **Odpovídá nutnému doplnění textu**
  4. Nedostačující
- Přínosy bakalářské práce:
1. Originální, inspirativní názory
  2. Ne zcela běžné názory
  3. **Vlastní názor argumentačně podpořený**
  4. Vlastní názor chybí
- Uplatnění bakalářské práce v praxi a ve výuce:
1. Práci lze uplatnit v praxi
  2. **Práci lze uplatnit ve výuce**
  3. Vhodná pro publikování
  4. Práci nelze příliš využít ani v praxi ani při výuce
- Formální stránka:
1. **Výborná**
  2. Velmi dobrá
  3. Přijatelná
  4. Nevyhovující

Jazyková stránka:

1. Stylistika a) **výborná**
b) velmi dobrá
c) dobrá
d) nevyhovující
2. Gramatika a) **výborná**
b) velmi dobrá
c) dobrá
d) nevyhovující

Zásadní připomínky k bakalářské práci:

1. nemám

2. **mám tyto:**

1. V některých aspektech autorka problematiku prospěšnosti nebo škodlivosti GMO zjednodušuje (str. 11, 1. odst.). Byly již provedeny první studie, včetně studií mého kolektivu, které prokázaly, že transgeny (v našem případě GM soji) jsou metabolizovány - rozloženy již v zažívacím traktu a nejsou transponovány do krve a tkání živočichů. Tato zjištění nepodporují další tvrzení autorky na str. 14 o hromadění „škodlivin“ v lidském těle.
2. Autorka správně konstatuje, že používání GMO je velmi dobře legislativně ošetřeno, přičemž přijaté legislativní normy jsou opřeny o vědecké závěry, proto i její obavy vůči poškození ekosystémů (např. str. 15 a jinde) jsou pouze hypotetické a ne vždy opřené o obsah příslušné literární citace.
3. Hrozba nárůstem alergií je diskutabilní. Spektrum alergenních látek je velmi široké a základní obrana je vyvarovat se jejich působení. Hovořit např. o alergenní rýži, do jejíhož genotypu byl inkorporován transgen pro tvorbu karotenu? Ano, ale taková rýže je alergenní jen pro toho, kdo je alergenní i na karoten z normální, nemodifikované mrkve.
4. Z celkového pojetí výběru literárních pramenů se mi jeví, že se autorka staví spíše na stranu odpůrců GMO?
5. Řada zajímavých výstupů z průzkumu je do určité míry protichůdných - respondenti neví co jsou to GMO (graf 6) a jsou přesvědčeni o jejich škodlivosti (graf 10).
6. Autorka ze zjištěných výsledků vyvozuje odpovídající závěry, spíše úvahy, vyplývající však z malého souboru statisticky nehodnoceného. Proto např. závěr (str. 55), že informovanost o GMO je v Jihočeském kraji menší než v Západočeském je pro mne, nejen jako oponenta, nepřijatelný.

Další hodnocení:

Autorka se ve své bakalářské práci zaměřila na aktuální téma, které nejen ve vědecké oblasti, ale i v oblasti občanské hraje důležitou roli. Téma GMO je oblastí diskutabilní z řady hledisek a proto i mé výše uvedené připomínky jsou tak široké. Nechápu je však jako výtky vůči autorce a kvalitě předložené práce, ale jako náměty pro formování objektivního pohledu na problematiku GMO a krmiv nebo potravin z nich produkovaných. Malým příspěvkem k tomu je i práce předložená autorkou.

Autorka dokumentovala, že má velmi dobrý přehled o studovaném tématu, zpracovala řadu literárních údajů, vesměs elektronicky dostupných, výsledky průzkumů graficky zpracovala, komentovala a vyvodila závěry odpovídající rozsahu provedených průzkumů. Nutno ocenit i vytříbený jazykový a stylistický projev autorky, který dává práci čtivost a přístupnost i širšímu okruhu čtenářů než jsou její oponenti. Rozpracované téma přímo nabízí pokračování v jeho řešení na úrovni práce diplomové a tím získání potřebné signifikance přinášených závěrů.

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě:

1. ano
2. ne

Navrhovaná klasifikace:

1. výborně
2. velmi dobře
3. dobře
4. nevyhověl

Otázka k ústní obhajobě práce:

1. Definujte pojem transgen a transgeneze
2. Vyjádřete se prosím (v případě času a souhlasu předsedy komise) k některým výše uvedeným připomínkám formulovaným jako otázky nebo náměty do diskuze.

Datum: 16. května 2011

Podpis oponenta bakalářské práce.....